Lietas Nr. C34085510

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2013.gada 16.septembrī

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā :

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese L. Vēbere

tiesneses A. Klaiše un S. Reinholde

ar sekretāri S. Brūkli

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu apelācijas kārtībā pēc /Nosaukums B/ apelācijas sūdzības par Saldus rajona tiesas 2013.gada 18.aprīļa spriedumu /Nosaukums A/ prasībā pret /Nosaukums B/ par nesamaksātās līguma summas un līgumsoda piedziņu.

Tiesas sēdē Civillietu tiesas kolēģija

k o n s t a t ē j a

2010.gada 29.novembrī (turpmāk -prasītājs) cēlis tiesā prasību pret /Nosaukums B/ (turpmāk -atbildētājs), lūdzot piedzīt no atbildētāja nesamaksāto naudu par izpildītajiem darbiem Ls 9354,27 un līgumsodu par laika periodu no 2009.gada 9.septembra līdz 2010.gada 25.novembrim Ls 12 431,82 apmērā.

Prasītājs minējis, ka saistība izriet no 2008.gada 6.novembra līguma Nr.5 (turpmāk-Līgums). Prasītājs pamatojis savu prasību ar apstākli, ka prasītājs izpildījis ar līgumu uzņemtās saistības, bet atbildētājs atsakās samaksāt pēdējo pielīgto maksājumu, ceļot iebildumus par to, ka prasītāja izstrādātais tehniskais projekts it kā neatbilst būvnormatīvu prasībām. Tā kā prasītājs šiem iebildumiem nepiekrīt, lūdz piedzīt nesamaksāto summu un pielīgto līgumsodu atbilstoši Civillikuma (turpmāk-CL) 1587., 1590., 1716., 1720., 1779., 1785., 2222., 2223.pantam. Vienlaicīgi prasītājs lūdzis atzīt sev tiesības saņemt no atbildētāja līgumsodu Ls 28,06 dienā līdz sprieduma izpildei.

Ar Saldus rajona tiesas 2013.gada 18.aprīļa spriedumu prasība apmierināta daļēji,- no atbildētāja prasītāja labā piedzīts pamatparāds Ls 9354,27 un līgumsods Ls 12 431,82, tiesāšanās izdevumi Ls 511,16. Pārējā daļā prasība noraidīta.

Tiesa konstatējusi, ka starp pusēm nodibinātas uzņēmuma līguma tiesiskās attiecības, ko apliecina Līgums. Līdz ar ko strīda risināšanai tiesa piemērojusi CL 2212., 2213., 2223.pantu, atzīstot, ka prasītājs kā uzņēmējs izpildījis pasūtījumu, un atbildētājam kā pasūtītājam ir pienākums veikt pilnu samaksu. Tulkojot Līguma 6.1.3.punktu kopsakarā ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem, tiesa secinājusi, ka prasītājs ir izpildījis šī punkta nosacījumus, jo ir saņemta Lauku atbalsta dienesta (turpmāk-LAD) pozitīva atbilde par projekta realizāciju.

Vienlaicīgi tiesa konstatējusi, ka puses nav parakstījušas darbu pieņemšanas-nodošanas aktu, kā to paredz Līguma 5.5.1.punkts, taču, vērtējot citus pierādījumus, tiesa secinājusi, ka atbildētājs ir pieņēmis darbu, jo prasītāja izstrādāto projektu iesniedzis LAD. Tiesa ir izvērtējusi divu ekspertu slēdzienus par prasītāja izgatavoto tehnisko projektu, secinājusi, ka tie ir atšķirīgi, satur faktiski pretējus secinājumus, līdz ar ko tiesa, kurai nav speciālu zināšanu, nevar viennozīmīgi dot priekšroku vienam no šiem slēdzieniem. Taču tiesas ieskatā tam, vai izstrādātais projekts atbilst Būvnormatīvu prasībām, nav izšķirošas nozīmes, jo ir izpildīts galvenais nosacījumus - saņemta pozitīva atbilde no LAD.

Prasība noraidīta daļā par tiesību atzīšanu uz līgumsodu Ls 28,06 apmērā dienā līdz sprieduma izpildei, jo Civilprocesa likuma (turpmāk-CPL) 195.pants paredz tikai tiesību atzīšanu uz procentu maksājumu. Noraidīts lūgums par ceļa izdevumu atlīdzināšanu, jo

netiek iesniegti dokumenti, kas apliecina šos izdevumus. Šajā daļā spriedumu prasītājs nav pārsūdzējis, līdz ar ko šajā daļā pirmās instances tiesas spriedums stājies spēkā.

Apelācijas sūdzību iesniedzis atbildētājs, pārsūdzot spriedumu pilnā apjomā un lūdzot spriedumu atcelt, bet prasību noraidīt.

Apelācijas sūdzībā minēti sekojoši argumenti un apsvērumi:

1. Līguma priekšmets bija prasītāja pienākums izstrādāt atbildētājam tehnisko projektu saskaņā ar LR būvnormatīviem biogāzes iekārtas un koģenerācijas stacijas celtniecībai, un šo pienākumu prasītājs nav izpildījis;
2. viens no ekspertiem ir atzinis, ka prasītāja izgatavotais projekts nav tehniskais projekts, bet gan paplašināts skiču projekts, savukārt otrs eksperts atzinis, ka izstrādātais projekts neatbilst LR Būvnormatīvu prasībām, līdz ar ko tiesas secinājums par ekspertu atzinumu pretrunīgumu ir nepamatots;
3. pats prasītājs tiesā ir atzinis, ka tehniskais projekts sākotnēji ir bijis nepilnīgs, tiesa nav izvērtējusi paša prasītāja tiesā sniegtos paskaidrojumus;
4. prasītāja izgatavotais projekts nav ticis pārstrādāts, pilnveidots, nav novērstas tā nepilnības, pats prasītājs atzinis, ka šis projekts nav realizējams, tāpēc ticis labots, bet pierādījumi šim apgalvojumam netika iesniegti;
5. CL 2217.panta norma izslēdz samaksas pienākumu par nekvalitatīvi izpildītu pasūtījumu, paredzot radīto zaudējumu piedziņas iespējamību, uz ko atbildētājs norādīja prasītājam pirmstiesas sarunās, taču prasītājs pretēji labiem tikumiem un godaprātam neatzina savas kļūdas un iesniedza prasību tiesā;
6. tiesa nav vispār ņēmusi vērā to, ka prasītāja izstrādātais projekts netika izmantots un realizēts, jo biogāzes ražošanas būves un iekārtas tika uzceltas pēc pavisam cita uzņēmuma izstrādāta tehniskā projekta, savukārt prasītājs nepiedalījās atkārtoti izsludinātajā iepirkumā, atzīstot savu nevarēšanu izpildīt prasīto uzdevumu;
7. tiesa nepamatoti par būtiskāko pierādījumu atzina LAD 2009.gada 13.maija lēmumu, jo minētais dokuments nedod juridisku iespēju saņemt projektam paredzēto finansējumu;
8. tā kā prasītājs nav izpildījis Līguma 5.1.punktu, nav pamata samaksas veikšanai.

Atbildētāja pilnvarotā persona /pers. D/ uzturēja spēkā apelācijas sūdzību, prasību neatzina un lūdza to noraidīt. Pārstāve pauda viedokli, ka tiesai ir jānodibina pušu patiesā griba attiecībā uz Līguma priekšmetu, un atbildētājs, parakstot Līgumu, vēlējās saņemt gatavu, realizējamu, būvnormatīviem atbilstošu tehnisko projektu. Pārstāve, atsaucoties uz ekspertu atzinumiem un Latvijas Republikas Būvnoteikumu 74.punktu, pauda viedokli, ka prasītājs ir izgatavojis skiču projektu, par ko nebija vienošanās starp pusēm. Apliecinot, ka šis nebija pirmais gadījums, kad atbildētājs sniedza projekta pieteikumus LAD, pārstāve akcentēja, ka projekta pieteikuma iesniegšanai vispār nebija obligāti nepieciešams tehniskais projekts, jo to neprasa attiecīgie Ministru kabineta noteikumi. Turklāt prasītājs vispār nav sniedzis autoruzraudzības pakalpojumu, līdz ar ko, pārstāves ieskatā, nevar būt runa par pilnas līguma summas samaksu. Pārstāve apliecināja, ka Līgumā paredzētajā garantijas periodā atbildētājs rakstveidā nav pieprasījis projekta pilnveidi vai uzlabošanu.

Atbildētāja pilnvarotā persona /pers. F/ pievienojās /pers. D/ paskaidrojumiem un papildus paskaidroja, ka viņš ir /Nosaukums B/ būvdarbu vadītājs un ir piedalījies sarunās ar prasītāju, kad prasītājs piedāvāja savas tehnoloģijas biogāzes stacijas būvniecībai, tehniskais projekts bija nepieciešams, lai varētu redzēt, ko īsti prasītājs piedāvā, šis projekts nemaz nebija obligāti nepieciešams, lai LAD lemtu par projekta apstiprināšanu, jo finansējums tiek piešķirts tikai pēc līguma noslēgšanas. Pēc tam, kad LAD piekrita projektam, sākās pārrunas pušu starpā, gala rezultātā atbildētājs noslēdza līgumu ar citu firmu, tika izstrādāta tehniskā dokumentācija, un projekts īstenots ar citām tehnoloģijām, nekā piedāvāja prasītājs.

Prasītāja pārstāvis /pers. G/ uzturēja spēkā prasību un lūdza to apmierināt, jo prasītājs savas saistības ir izpildījis. Pārstāvis paskaidroja, ka izgatavoto tehnisko projektu atbildētājs ir pieņēmis un izmantojis būvprojekta akceptēšanai LAD, pēc tam puses turpinājušas pārrunas, pušu pārstāvji bijuši Vācijā, tikuši noslēgti līgumi ar būvniekiem, taču atbildētājs izvēlējies citu sadarbības partneri un uzbūvējis biogāzes ražotni ar citām tehnoloģijām.

Prasītāja pārstāve zvērināta advokāte Gunta Gulbe prasību uzturēja un paskaidroja, ka tehniskais projekts ticis izstrādāts pēc projektēšanas uzdevuma, tas ir atbildis tām prasībām, kādas nepieciešamas projekta pieteikuma apstiprināšanai LAD, tas apstāklis, ka biogāzes ražotne tika uzbūvēta pēc cita projekta, atbildētājam sadarbojoties ar citu komersantu, nedod pamatu atbildētājam atkāpties no noslēgtā Līguma, proti, atteikties samaksāt par padarīto darbu. Attiecībā uz pielīgto un pieprasīto līgumsodu pārstāve paskaidroja, ka tas ir samērīgs, taču pārstāve piekrita tam, kādi zaudējumi prasītājam radās sakarā ar to, ka atbildētājs nav apmaksājis pēdējo rēķinu.

Tiesas kolēģija, izvērtējusi pierādījumus, atzīst, ka prasība apmierināma daļēji.

Lietā nav strīda par to, ka Līgums ir uzņēmuma līgums. Līdz ar ko pušu savstarpējās attiecības risināmas pēc CL normām, kas regulē saistību tiesiskās attiecības, kas izriet no šī līguma veida, un pirmās instances tiesa strīda risināšanai ir piemērojusi atbilstošās tiesību normas.

Strīds starp pusēm pastāv par to, vai prasītājs kā uzņēmējs ir izpildījis uzņemtās saistības, jo atbildētājs uzskata, ka puses Līgumā ir vienojušās par to, ka prasītājs izstrādā gatavu, realizējamu tehnisko projektu, pēc kura atbildētājs būtu varējis realizēt biogāzes un koģenerācijas stacijas būvniecības ieceri, piesaistot ES Struktūrfondu finansējumu, savukārt prasītājs uzskata, ka puses Līgumā vienojušās par tāda tehniskā projekta izstrādi, kas bija nepieciešams atbildētājam iesniegšanai LAD pozitīvas atbildes saņemšanai par atbildētāja iesniegtā projekta realizāciju. Citiem vārdiem sakot, pusēm ir strīds par Līguma priekšmetu, kam savukārt ir izšķiroša nozīme, lemjot par samaksas kārtību, kas noteikta Līguma 6.1.3.punktā, jo nav strīda par to, ka pirmos divus maksājumus atbildētājs ir veicis Līgumā noteiktajā kārtībā un termiņos.

Līguma 1.1.punktā noteikts sekojošais: uzņēmējs uzņemas izstrādāt pasūtītājam tehnisko projektu saskaņā ar LR pastāvošajiem būvnormatīviem biogāzes iekārtas un koģenerācijas stacijas celtniecībai un veikt šī projekta autora uzraudzību atbilstoši piedāvājumam (pielikums Nr.1).

Piedāvājums jeb pielikums Nr.1 atrodas pirmajā sējumā lietas 98.-107.lapā. No šī dokumenta izriet, ka prasītājs, kas nodarbojas ar biogāzes ražošanas iekārtu projektēšanu un celtniecību piedāvājis izstrādāt projektu biogāzes iekārtas un koģenerācijas stacijas celtniecībai pēc savām tehnoloģijām, jaudām un specifikācijas.

Atbildētājs nevar atsaukties uz nezināšanu, jo Līguma pielikumā Nr.1 pietiekoši skaidri ir aprakstīts prasītāja piedāvājums, attiecīgi piedāvājumā izteikts priekšlikums par kopējo piedāvājuma cenu- EUR 3 143 900,00. No minētā piedāvājuma izriet, ka prasītājs ir piedāvājis arī papildus servisa pakalpojumus (piedāvājuma 9.punkts), tanī skaitā, bet ne tikai, tehniskā projekta izstrāde un pilns projekta plānojums.

Tā kā lietā nav strīda par to, ka pēc pozitīvas atbildes saņemšanas no LAD atbildētājs noslēdzis līgumus ar citiem komersantiem, proti, realizējis savu biogāzes stacijas celtniecības projektu pēc pavisam citas kompānijas piedāvājuma, tad tiesas kolēģija viennozīmīgi konstatē, ka prasītājs izpildījis tikai daļu no sava piedāvājuma, turklāt, nav veicis pilna projekta plānojumu, bet izgatavojis tehnisko projektu.

1997.gada 1.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk-Būvnoteikumi) izpratnē projektētājs ir sertificēta fiziskā persona vai būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistrēta juridiskā persona, kas, pamatojoties uz pasūtītāja akceptētu būves pamatideju, saskaņā ar noslēgto līgumu izstrādā būvprojektu vai tā daļu. Izvērtējot Līgumu un pušu paskaidrojumus, tiesas kolēģija konstatē, ka prasītājs ar Līgumu uzņēmies veikt projektētāja darbus. Atbilstoši Būvniecības likumam būvprojekts ir būvniecības ieceres īstenošanai nepieciešamo dokumentu, rasējumu un teksta materiālu kopums.

Būvnoteikumu 76.punkts paredz, ka pasūtītājs vai būvvalde atbilstoši nosaka, vai būvprojekts izstrādājams divās būvprojektēšanas stadijās (skiču projekta stadija un tehniskā projekta stadija). Konkrētajā gadījumā Būvvalde noteikusi, ka būvprojektēšanai ir viena stadija-tehniskais projekts (sk. plānošanas un arhitektūras uzdevumu Nr.137 lietas 21. lapa pirmajā sējumā). Savukārt projektēšanas uzdevumu no atbildētāja puses parakstījis /pers. F/, kā vienīgo projektēšanas stadiju norādot tehnisko projektu (lietas 30.lapa pirmajā sējumā). Līdz ar ko kā nepamatotu tiesas kolēģija noraida atbildētāja apgalvojumu, ka prasītāja izstrādātais dokumentu kopums, kas nosaukts par tehnisko projektu, patiesībā ir skiču projekts.

Tiesas kolēģijas ieskatā, kā objektīvi pamatoti pierādījumi lietā nevar kalpot nedz /pers. J/, nedz /pers. K/ slēdzieni, neskatoties uz to, ka abām šīm personām ir sertifikāti, kas apliecina viņu kompetences būvprojektu ekspertīžu veikšanā. Būvnoteikumu 99.punkts nosaka, ka, lai novērtētu būvprojekta atbilstību normatīvajos aktos un tehniskajos noteikumos noteiktajām prasībām, kā arī strīda gadījumā pasūtītājam, būvvaldei vai citai kompetentajai institūcijai ir tiesības organizēt būvprojekta ekspertīzi. Tādēļ šādi ekspertu atzinumi ir pieļaujami kā rakstveida pierādījumi civillietā, taču, kā pamatoti atzinusi pirmās instances tiesa, neviena no pusēm nav lūgusi ekspertīzes nozīmēšanu lietā, lai gan abām pusēm bija zināms, ka ekspertu atzinumi satur savstarpēji pretrunīgas atziņas.

Turklāt tiesas kolēģija atzīst, ka izskatāmajā lietā nav izšķirošas nozīmes tam, vai prasītāja izstrādātais dokumentu kopums jeb tehniskais projekts atbilst tām kvalitātes un apjoma prasībām, kas nepieciešamas tā iesniegšanai būvvaldē un akceptēšanai, būvatļaujas saņemšanai un būvdarbu uzsākšanai, jo tas nav strīda priekšmets.

Atbildētāja iebildumi nav par to, ka prasītāja izstrādātais projekts bija nepilnīgs, nekvalitatīvs, kā rezultātā to nevarēja akceptēt un realizēt, tieši pretēji uz tiesas jautājumiem atbildētāja pārstāvis atbildēja, ka Līgumā noteiktajā garantijas laikā atbildētājs nav pieprasījis projekta uzlabojumus. Iemesls, kādēļ netika realizēts prasītāja piedāvājums, proti, netika turpināta pušu sadarbība biogāzes ražotnes izveidei, bija pavisam cits, proti, atbildētājs pēc tam, kad LAD apstiprināja atbildētāja projekta iesniegumu, apliecinot publiskā finansējuma piesaisti projektam, atbildētājs izšķīrās par sadarbību ar citu komersantu, kas izteica cita veida piedāvājumu attiecībā uz projekta realizāciju. Atbildētājs ir realizējis projektu, bet pēc pavisam cita būvprojekta.

Par to, ka puses turpinājušas darījuma pārrunas pēc pozitīvas atbildes saņemšanas no LAD un gribējušas vienoties par prasītāja izteiktā piedāvājuma realizāciju, liecina abu pušu paskaidrojumi tiesas sēdē, kā arī lietā iesniegtie rakstveida pierādījumi, kā, piemēram, sarunu protokoli, garantiju vēstules no būvniecības kompānijām, sarakste par iekārtu iepirkumiem u.tml.

Būvniecības likumā un Būvnoteikumos noteiktais būvniecības pasākumu secīgums ir sekojošs: visupirms persona iesniedz būvvaldē būvniecības iesniegumu, būvvalde izsniedz plānošanas un arhitektūras uzdevumu, tālāk notiek viena vai divas būvprojektēšanas stadijas, tālāk būvprojekts tiek iesniegts būvvaldē saskaņošanai un akceptēšanai, tiek izsniegta būvatļauja, un var tikt uzsākta būvniecība. Ar pušu noslēgto Līgumu nav tikusi panākta vienošanās par to, ka prasītājs apņemas izstrādāt būvprojektu biogāzes iekārtas un koģenerācijas stacijas celtniecībai, bet puses vienojušās tikai par to, ka prasītājs uzņemas izstrādāt tehnisko projektu. Pušu griba detalizēti atspoguļota Līguma 6.1.punktā, jo puses samaksu par padarīto saistījušas ar konkrētu apstākļu iestāšanos: pirmais maksājums jāveic pēc Līguma noslēgšanas, otrais - pēc tehniskā projekta iesniegšanas LAD, bet trešais - pēc tam, kad saņemta pozitīva atbilde no LAD (projekts nav noraidīts prasītāja nepilnīgi sagatavotas dokumentācijas dēļ).

LAD izziņa apliecina faktu, ka ir iestājušies Līguma 6.1.3.punktā atrunātie apstākļi, proti, atbildētāja projekta iesniegums ir LAD ticis apstiprināts (lietas 119. lapa pirmajā sējumā).

Tas apstāklis, ka tehniskais projekts vispār nebija nepieciešams projekta iesnieguma iesniegšanai LAD, jo to neprasa normatīvie akti, nevar kalpot par attaisnojumu samaksas neveikšanai par padarītu darbu.

Pirmkārt, tiesas kolēģija kritiski vērtē atbildētāja apgalvojumus par to, ka atbildētājam tikai vēlāk kļuva zināms, ka projekta iesnieguma iesniegšanai nav nepieciešams tehniskais projekts. Paši atbildētāja pārstāvi tiesas sēdē apliecināja, ka šis nebija pirmais gadījums, kad atbildētājs pieteica savus projektus LAD, līdz ar ko procedūras un formalitāšu kārtošana atbildētājam bija zināma.

Otrkārt, likumu nezināšana nevienu neatbrīvo no atbildības, proti, uz Līguma noslēgšanas brīdi bija spēkā 2008.gada 21.aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr.298 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu

veidā lauku un zivsaimniecības attīstībai" (turpmāk-Noteikumi Nr.298), un tie neizvirza kā obligātu prasību LAD iesniedzamajam projekta iesniegumam pievienot plānotās būvniecības tehnisko projektu.

Treškārt, Noteikumu Nr.298 5.6.punkts uzliek par pienākumu atbalsta pretendentam, sagatavojot projekta iesniegumu, pierādīt projekta gatavību īstenošanai. Ar kādiem pierādīšanas līdzekļiem tas tiek apliecināts, tiek atstāts pretendenta ziņā. Turklāt Noteikumu Nr.298 6.2.punktā ir noteikts, ka LAD projektu iesniegumus izvērtē, ņemot vērā punktu skaitu saskaņā ar projektu atlases kritērijiem, kas savukārt nozīmē, ka pretendents ir motivēts izstrādāt pārliecinošus un reāli īstenojamus projektu iesniegumus, un priekšroka publiskā finansējuma saņemšanai tiek dota projekta iesniegumam ar lielāku piešķirto punktu skaitu (Noteikumu Nr.298 9.punkts).

Minētais liecina par to, ka atbildētājam bija pamats un nodoms sagatavot tādu projekta iesniegumu, kas izturētu LAD izvērtējumu, un prasītāja izstrādātais tehniskais projekts bija viens no priekšnosacījumiem šī mērķa sasniegšanai.

Turklāt vērā ņemams apstāklis strīda risināšanai ir tas, ka abas puses ir komersanti ar ilgstošu komercdarbības praksi, abas puses tiesas sēdē apliecināja, ka Līgums ticis noslēgts abu pušu detalizētu pārrunu ceļā, Līgumu abas puses sastādījušas (rakstījušas) kopīgi, līdz ar ko nav pamata apgalvojumam, ka prasītājs kā uzņēmējs šajā Līgumā uzspiedis savu gribu attiecībā uz kādu no līguma nosacījumiem.

Tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas atziņai par to, ka pieņemšanas nodošanas akta savstarpēja neparakstīšana pretēji Līguma 5.5.1.punktā pielīgtajam, nevar kalpot par attaisnojumu samaksas neveikšanai, jo faktiski atbildētājs tehnisko projektu ir pieņēmis bez iebildumiem, turklāt ir ar to rīkojies,- iesniedzis LAD kopā ar savu projekta iesniegumu.

Atsaucei uz CL 2217.pantu izskatāmajā lietā nav pamata, jo atbildētājs nav cēlis pretprasību par zaudējumu atlīdzināšanu, nav arī iesniedzis nekādus pierādījumus tam, ka Līgums no prasītāja puses nav izpildīts, nav pabeigts vai ir izpildīts slikti.

Apelācijas instances tiesas sēdē papildus apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem tika minēts arī tas, ka nav pamata pilnas līguma summas samaksai, jo prasītājs nav veicis projekta autora uzraudzības pakalpojumus. Par to, ka prasītājs nav veicis konkrētā tehniskā projekta autoruzraudzības pakalpojumu, nav strīda. Taču nepieciešamība veikt autoruzraudzību zuda, kad pats atbildētājs atteicās no turpmākās sadarbības ar prasītāju, proti, nepieņēma prasītāja piedāvājumu un noslēdza līgumu ar citu komersantu, realizējot pavisam citu būvprojektu. Lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka atbildētājs būtu pieprasījis šī pakalpojuma sniegšanu no prasītāja. CL noteiktajā termiņā nav tikusi celta arī cenas samazinājuma prasība.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, prasība ir apmierināma daļā par pamatparāda EUR 13 310,00 jeb Ls 9354,27 piedziņu.

Līguma 7.3.punktā atbildētājs uzņēmies saistību maksāt prasītājam līgumsodu 0,3 % apmērā no nokavētā maksājuma summas par katru nokavēto dienu.

Prasītājs aprēķinājis līgumsodu EUR 17 688,99 jeb Ls 12 431,82 par laika periodu no 2009.gada 9.septembra līdz 2010.gada 25.novembrim.

Atbilstoši CL 1716.pantam līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda vai neizpilda pienācīgi. No minētās tiesību normas izriet, ka līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips. Izskatāmajā lietā līgumsodam ir izteikti sodošs raksturs.

Likumdevējs ir atteicies no šāda veida līgumsoda tiesiskā regulējuma, par ko liecina CL grozījumi, kas stāsies spēkā 2014.gada 1.janvārī, un kas noteiks, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Šī norma tiešā veidā nevar tikt piemērota izskatāmajā lietā, taču tiesai tā ir jāņem vērā, lemjot par pielīgtā līgumsoda samērīgumu.

Judikatūrā, kas izveidojusies ar Augstākās tiesas Senāta2004.gada 22.septembraspriedumu lietā Nr. SKC-441,2005.gada 26.janvāraspriedumu lietā Nr. SKC-48,2007.gada 20.jūnijalēmumulietā SPC-43,2008.gada 14.maijaspriedumu lietā Nr. SKC-212, Senāts atzinis, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar CPL 5.panta norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem.

Pirmās instances tiesa iepriekš minētos apstākļus nav ņēmusi vērā, lemjot jautājumu par līgumsoda piedziņu, jo līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētajos apstākļos vispār nav vērtējusi.

Turklāt tiesas sēdē tiesas kolēģija CPL 93.panta kārtībā izskaidroja prasītājam, ka lietā nav iesniegti pierādījumi tam, kāds konkrēti ir nepienācīgas izpildīšanas radītais zaudējums. Prasītājs atteicās no tiesībām iesniegt pierādījumus šim apstāklim.

CL $1724.^{1}$ pants paredz, ka līgumsods var tikt samazināts līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, tiesas kolēģija, atzīst, ka līgumsods ir samazināms un no atbildētāja prasītāja labā piedzenams līgumsods 10% apmērā no parāda summas, t.i. no Ls 9354,27.

Pamatojoties uz CPL 41.panta pirmo daļu un 42.panta otro daļu jautājumi par abu pušu samaksātajiem tiesas izdevumiem un to atlīdzināšanu izlemjami sekojoši:

Prasītāja labā no atbildētāja piespriežami samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram: valsts nodeva Ls 334,80 (aprēķināta no prasības apmierinātās daļas Ls 10 299,70) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30.

Atbildētāja labā no prasītāja piespriežami samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram: valsts nodeva Ls 173,06 (valsts nodeva par apelācijas sūdzību samaksāta Ls 507,86 apmērā, apelācijas sūdzība tiek apmierināta

daļā, jo prasība tiek noraidīta par Ls 11 486,39 piedziņu, līdz ar ko atbildētājam ir tiesības uz tās valsts nodevas daļas atlīdzināšanu, kas atbilst starpībai starp samaksāto valsts nodevu un to valsts nodevu, kas jāmaksā par piedzīto summu: Ls 507,86 – Ls 334,80).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu un pavēstu nosūtīšanu lietā kopumā ir Ls 85,44, prasītājs iemaksājis Ls 3.30, izejot no proporcionalitātes principa, šie izdevumi jāsedz pusēm līdzīgās daļās, un no katra valsts labā piedzenami Ls 41,07

Prasītājs iesniedzis dokumentus, kas apliecina, ka zvērinātam advokātam par juridisko palīdzību lietā samaksāti Ls 181,50. Izejot no CPL 44.panta otrās daļas un pirmās daļas b) apakšpunkta noteikumiem, tiesas kolēģija atzīst, ka šie izdevumi atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, jo nepārsniedz likumā noteikto maksimālo apmēru un tie nav atzīstami par neadekvātiem, izejot no lietas sarežģītības un apjomīguma pakāpes.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 195., 430., 432., 434., 204.1.pantu,

Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Apmierināt daļēji /Nosaukums A/ prasību pret /Nosaukums B/ par nesamaksātās līguma summas un līgumsoda piedziņu.

Piedzīt no /Nosaukums B/reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, /Nosaukums A/reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, labā pamatparādu Ls 9354,27 (deviņi tūkstoši trīs simti piecdesmit četri lati un 27 santīmi) un līgumsodu Ls 935,43 (deviņi simti trīsdesmit pieci lati un 43 santīmi), bet pārējā daļā prasību par līgumsoda piedziņu noraidīt.

Piedzīt no /Nosaukums B/reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, /Nosaukums A/reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, labā ar lietas vešanu saistītos izdevumus Ls 181,50 (simtu astoņdesmit viens lats un 50 santīmi).

Piedzīt no /Nosaukums B/reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, /Nosaukums A/reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, labā valsts nodevu Ls 334,80 (trīs simti trīsdesmit četri lati un 80 santīmi), un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 (trīs lati un 30 santīmi), bet valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 41,07 (četrdesmit viens lats 07 santīmi).

Piedzīt no /Nosaukums A/reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, /Nosaukums B/reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, labā valsts nodevu Ls 173,06 (simtu septiņdesmit trīs lati un 06 santīmi), bet valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 41,07 (četrdesmit viens lats 07 santīmi).

Noteikt prasītājam un atbildētājam termiņu nolēmuma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senātā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2013.gada 16.septembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese L. Vēbere

Tiesnese A. Klaiše

Tiesnese S. Reinholde